

Fredspriset till Obama: Vårt behov av hopp

Världen, kanske framför allt vi i Skandinavien, vill att USA ska vara en kraft för det goda. Därför ger den norska priskommittén Obama fredspriset för det vi hoppas på, inte för vad Obama har gjort.

Egentligen är prisbeslutet helt orimligt. Sedan ett par månader har Barack Obama kört fast med sin reformpolitik på hemmaplan, häcklas av en alltmer vildsint hemmaopinion, står och vacklar inför den militära fortsättningen i Afghanistan där han riskerar att bli en ännu amerikansk krigspräsident utan framgång, får inte det gensvar han väntat sig för sina medlingsförsök i Mellanöstern och misslyckades bara för en vecka sedan i en annan skandinavisk huvudstad – Köpenhamn – att få ett OS till sin förhandsfavorittippade hemstad.

Med den syn på folkrätt och internationellt samarbete som presidentens motståndare på hemmaplan har, finns risken att ett fredspris från Norden får nästan samma negativa hemmaeffekt som det generande beröm han tidigare i höst fått från Hugo Chavez och Moammar Khadaffi.

Obama prisas för sin betoning av internationell diplomati och för sitt uttalade engagemang för kärnvapenedrustning. Diplomati och nedrustning är just det som Nobels fredspris från början var tänkt att främja. Därvidlag är årets pris rätt tänkt. Problemet är bara att beständigheten av sådana insatser är svåra att värdera i efterhand i motsats till de naturvetenskapliga prisen som ofta går till jämförelsevis gamla insatser och upptäckter som med tiden visat sig ha bestående värde. Därför har fredsprisen genom åren till politiker, diplomater och nedrustningsaktivister alltför ofta inte visat sig hålla i historiens ljus.

Att ge pris till ett hopp är då ännu våghalsigare men naturligtvis ändå eggande. Kloka och entusiasmerande tal kan främja stämningar och ett idéklimat under svåra tider som ofta är nog så viktiga som politiska detaljöverenskommelser. Men till slut krävs också handling.

Fredspriset delas ut 10 december i Oslo. Sedan ett par dagar pågår då den globala klimatkonferensen i Köpenhamn. Med fredspriset ökar pressen på Obama och USA att inte komma tomhänta till Skandinavien. Den som har något att hämta i Oslo bör ha något att lämna i Köpenhamn.

ANDERS MELLBOURN
Chefredaktör